

"วัดความเจริญเติบโตอย่างไรในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล: เมื่อ GDP ไม่พอ"

หลายศตวรรษที่ผ่านมา นักเศรษฐศาสตร์คิดแนวทางการวัดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยสร้างเกณฑ์ในการวิเคราะห์หลากหลายแนวทางเพื่อเป็นดัชนีตัวชี้วัดอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ สร้างหลักการ ทฤษฎีเพื่อตอบปัญหาทางเศรษฐกิจว่าเกิดอะไรขึ้น จากการพิจารณาข้อมูล สถิติ ปรากฏการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้น เกี่ยวข้องกับ “วัฏจักรธุรกิจ” เพื่อใช้ในการแสดงความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การผลิตสินค้าและบริการ มาตรฐานการดำรงชีพที่ดีขึ้นสามารถอธิบายการเจริญเติบโตในระยะสั้นและการเจริญเติบโตในระยะยาว

เกณฑ์ในการวัดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเกิดขึ้นที่เห็นเป็นรูปธรรมชัดเจน เกิดหลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 ทำให้เศรษฐกิจเกิดความเสียหายอย่างรุนแรงต่อภาวะเศรษฐกิจโลก ทางสหรัฐอเมริกาได้คิดวิธีการเพื่อทราบถึงความเสียหายทางเศรษฐกิจจึงให้กระทรวงพาณิชย์ ร่วมกับ National Bureau of Economic Research ในการสร้างเกณฑ์ในการวัดวิเคราะห์สถานการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศและวางแผนนโยบายต่างๆ ณ ขณะนั้น John Maynard Keynes ได้เสนอวิธีการให้มีการจัดทำบัญชีรายได้ประชาชาติขึ้นเป็นครั้งแรก โดยอาศัยมูลฐานจากแนวคิดของ เซอร์ริชาร์ด สโตน¹ นักเศรษฐศาสตร์ชาวอังกฤษเพื่อแก้ปัญหาภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ เป็นการวางแผนใช้ข้อมูลที่ต้องการ น่าเชื่อถือในการวิเคราะห์ โดยระบบบัญชีได้รับการยอมรับและแพร่ไปหลายๆ ประเทศทั่วโลกและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันเกณฑ์การวัดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเสนออย่างมีระบบ มีสถิติ กราฟ ทฤษฎีรองรับและน่าเชื่อถือ ส่วนใหญ่การดำเนินการจะเป็นของ ภาครัฐบาลในการสำรวจ รวบรวมข้อมูลต่างๆ เพื่อใช้ในการวางแผนเศรษฐกิจ นโยบาย การขับเคลื่อนประเทศให้สอดคล้องกับสถานการณ์โลก

กระบวนการสร้างเกณฑ์ในการวัดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระบบบัญชีรายได้ประชาชาติ ปัจจุบันมีอยู่ 3 รูปแบบ กล่าวคือ 1.รูปแบบขององค์การสหประชาชาติ (UN System of National Accounting) เป็นการสร้างรูปแบบเพื่อใช้ในการพิจารณาภายใต้ระบบเศรษฐกิจทุนนิยม 2.รูปแบบของประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นลักษณะไม่แตกต่างจากรูปแบบขององค์การสหประชาชาติ แต่มีบางประการที่รูปแบบยืดหยุ่นไปบ้าง 3.รูปแบบของมาร์กซิสต์ (Material Product System) เป็นรูปแบบใช้ในกลุ่มสังคมนิยมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ลักษณะเฉพาะของระบบเศรษฐกิจของกลุ่ม²

¹Froyen Richard T, Macroeconomics: Theories and Policies. 10th ed. (New Jersey: Pearson Education, 2005), หน้า 14-15.

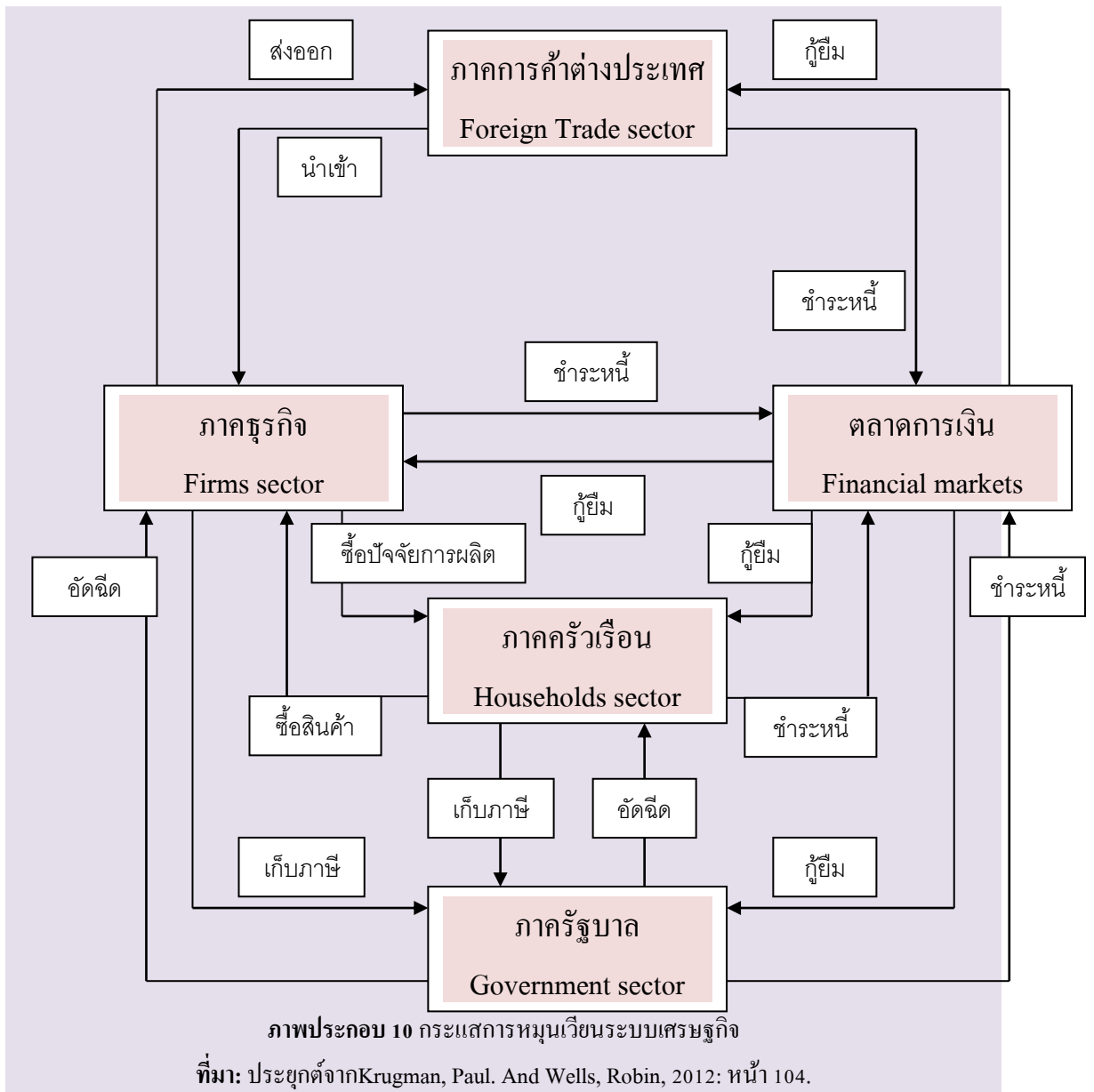
²วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน, หลักเศรษฐศาสตร์มหภาค. (พิมพ์ครั้งที่ 14. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2552), หน้า 38-39.

ในบทนี้เราจะพิจารณาประเด็นที่นักเศรษฐศาสตร์และนักวางแผนนโยบายใช้ข้อมูลเพื่อวิเคราะห์เศรษฐกิจของประเทศ โดยศึกษากระแสการหมุนเวียนระบบเศรษฐกิจ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศหรือ GDP, คำนายมและการคำนวณบัญชีรายได้ประชาชาติ, รายได้ประชาชาติที่เป็นตัวเงินและรายได้ประชาชาติแท้จริง, ประโยชน์จากการใช้บัญชีรายได้ประชาชาติ อีกทั้งข้อพึงระวังในการใช้ผลิตภัณฑ์ประชาชาติต่อการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจ

กระแสการหมุนเวียนระบบเศรษฐกิจ

การพิจารณาการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจด้วยการวิเคราะห์ทางด้านระบบผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศหรือ GDP เพื่อความเข้าใจในหลักการควรเข้าใจพื้นฐานกระบวนการของสินค้าและบริการ โดยเรียกว่า “กระแสการหมุนเวียนระบบเศรษฐกิจ” เป็นการเสนอในระดับมหภาค ที่มีความสัมพันธ์ระหว่างการหมุนเวียนของเงิน สินค้าและบริการ ปัจจัยการผลิตทั้งหมดของระบบเศรษฐกิจทั้งหมด ในที่นี้ขออธิบายระบบการหมุนเวียนระบบเศรษฐกิจที่สัมพันธ์กันทั้งหมด 4 ภาคของระบบเศรษฐกิจ คือ ภาคครัวเรือน ภาคธุรกิจ ภาครัฐบาลและภาคการค้าต่างประเทศ ตลอดจนการหมุนเวียนของเงินตราผ่านระบบเศรษฐกิจ³

³Krugman, Paul. And Wells, Robin, Macroeconomics. 2th edition in Modules (New York: Worth Publishers, 2012), หน้า 102- 106.

ภาพประกอบ 10 เป็นการนำเสนอการหมุนเวียนระบบเศรษฐกิจทั้งระบบที่เชื่อมสัมพันธ์กันทั้งหมด 4 ภาค ประกอบด้วย ภาคครัวเรือน ภาคธุรกิจ ภาครัฐบาล ภาคการค้าต่างประเทศ นอกจากนี้ยังสัมพันธ์กับตลาดการเงินเกิดกระบวนการเป็นระบบที่สมบูรณ์

ภาคครัวเรือนเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต (ที่ดิน แรงงาน ทุน) ในการผลิตสินค้าและบริการ ขึ้นพื้นฐานในการบริโภคภายในครัวเรือน สินค้าบางส่วนเป็นสินค้าส่วนเกินในการบริโภคไม่สามารถเก็บไว้นานก็นำสินค้าและบริการไปขายต่อกับภาคธุรกิจ ภาคครัวเรือนได้รายได้จากการขายสินค้าและบริการก็จะนำเงินมาแบ่งในการบริหารเงิน โดยแบ่งเป็น 2 ส่วนของรายได้ คือ 1.เงินใช้จ่ายเพื่อการบริโภค การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคเพื่อไปซื้อสินค้าและบริการที่ไม่สามารถผลิตได้

ภายในครัวเรือนผ่านการซื้อไปยังภาคธุรกิจ 2.เงินออม เป็นการนำเงินจากส่วนที่เหลือไปลงทุนที่มีความเสี่ยงต่ำที่สุด นัยยะในที่นี้คือการนำเงินไปฝากธนาคารโดยผ่านตลาดการเงิน (บางกรณีเรียกว่าเกิดการรั่วไหลของระบบเศรษฐกิจ) เมื่อภาคครัวเรือนมีรายได้จากการขายสินค้าและบริการเงินบางส่วนต้องเสียภาษีให้กับภาครัฐบาลเพื่อใช้ในการพัฒนาประเทศ ซึ่งเงินส่วนนี้ก็จะย้อนกลับเพราะรัฐบาลจะนำเงินที่ได้จากภาษีไปลงทุน ช่วยเหลือประชาชน อาทิเช่นสร้างโครงการต่างๆ การประกันราคาสินค้า การช่วยเหลือภัยแล้ง เป็นต้น นอกจากนั้นกรณีภาคครัวเรือนไม่มีทุนในการผลิตสินค้าและบริการก็สามารถกู้ยืมผ่านตลาดการเงินและชำระหนี้คืนภายหลัง

ภาคธุรกิจมีบทบาทสัมพันธ์กับภาคครัวเรือนในการรับซื้อสินค้าและบริการขั้นพื้นฐาน โดยภาคธุรกิจถือว่าเป็นตลาดปัจจัยการผลิตที่มีหน้าที่เพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการขั้นพื้นฐานของภาคครัวเรือนเข้าสู่ตลาดการค้าภายในประเทศและต่างประเทศ ทำให้เกิดการหมุนเวียนสินค้าและบริการ ก่อให้เกิดค่าเช่า ค่าจ้าง ดอกเบี้ยและกำไร มีการผลิตสินค้าขึ้นมาใหม่และมีการลงทุนในการซื้อวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องจักรในกระบวนการผลิต รายได้บางส่วนต้องมีการเสียภาษีให้กับภาครัฐบาลและภาครัฐบาลก็จะนำเงินที่ได้นั้นไปพัฒนาและส่งเสริมการลงทุนกลับไปยังภาคธุรกิจเช่นเดิม กรณีภาคธุรกิจไม่มีเงินในการลงทุนสามารถกู้ยืม ซื้อขายสินค้าและบริการทางการเงินโดยผ่านทางตลาดการเงิน

ภาครัฐบาลมีหน้าที่กำกับดูแลให้ระบบเศรษฐกิจมีความยุติธรรม โปร่งใส ด้วยการสร้างกฎระเบียบข้อบังคับและอำนวยความสะดวกของระบบกลไกตลาด นอกจากนั้นภาครัฐบาลต้องทำการกระตุ้นเศรษฐกิจในการใช้นโยบายการคลังในการขับเคลื่อนทั้งภาคครัวเรือน ภาคธุรกิจ ให้มีความเจริญเติบโต โดยภาครัฐบาลได้งบประมาณบริหารนโยบายส่วนใหญ่มาจากการจัดเก็บภาษีทั้งทางตรงและทางอ้อม พร้อมกันนั้นยังมีการลงทุนในการทำรัฐพาณิชย์ ถึงอย่างไรก็ตามเมื่อเกิดปัญหาเศรษฐกิจงบประมาณอาจไม่เพียงพอต่อการบริหารประเทศสามารถกู้ยืมผ่านทางตลาดการเงินหรือกู้ยืมผ่านประชาชนด้วยการสร้างพันธบัตรรัฐบาลในการระดมทุน

ภาคการค้าต่างประเทศ เกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายสินค้าและบริการจากประเทศหนึ่งไปอีกประเทศหนึ่ง มีการส่งออก-นำเข้าเพื่อก่อให้เกิดการไหลเวียนทรัพยากรจากเพียงพอไปสู่แหล่งที่ทรัพยากรขาดแคลนโดยมีการซื้อขายสินค้าและบริการ กรณีการซื้อ-ขายสินค้าและบริการมีทุนไม่เพียงพอ สามารถกู้ยืมผ่านทางตลาดการเงิน ซึ่งมีหน้าที่อำนวยความสะดวกสภาพคล่องทางการเงินและเป็นแหล่งกู้ยืมให้กับนักลงทุน

คำนิยามและการคำนวณบัญชีรายได้ประชาชาติ

คำนิยาม

ผลิตภัณฑ์ประชาชาติหรือรายได้ประชาชาติ หมายถึง รายได้หรือผลิตภัณฑ์ของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายทั้งหมดที่ผลิตในช่วงระยะเวลาหนึ่งเวลาใด จากการใช้ทรัพยากรการผลิตภายในประเทศนั้นที่พลเมืองมีกรรมสิทธิ์

การคำนวณรายได้ประชาชาติหรือผลิตภัณฑ์ประชาชาติเป็นการหามูลค่าจากการหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจจากการผลิตหรือการใช้จ่ายหรือการได้รายได้ โดยจากการคำนวณทางด้านภาคครัวเรือน ภาคธุรกิจ ภาครัฐบาลและภาคการส่งออกสุทธิ ดังนั้นการคำนวณรายได้ประชาชาติสามารถทำได้ 3 วิธี ดังนี้ 1.วิธีการคำนวณด้านการผลิต (Product Approach) 2.คำนวณด้านรายจ่าย (Expenditure Approach) 3.คำนวณด้านรายได้ (Income Approach) ในการคำนวณสามารถคำนวณได้ 3 วิธี⁴ ผลการคำนวณออกมาจะมีค่าเท่ากันเพราะเป็นการหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจช่วงเวลาเดียวกัน

การคำนวณบัญชีรายได้ประชาชาติ

การคำนวณบัญชีรายได้ประชาชาติมีส่วนประกอบในการคำนวณในแต่ละวิธีแตกต่างกันตามองค์ประกอบในแต่ละด้าน โดยจะมีการพิจารณาในแต่ละวิธีดังนี้

1.การคำนวณด้านการผลิต (Product Approach) เป็นการหามูลค่าของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายในช่วงเวลาหนึ่งเวลาใด โดยรวมทั้งหมดจากการผลิตทั้งหมดของประเทศที่ทำการผลิตขึ้นในช่วงเวลานั้น กระบวนการคำนวณด้านการผลิตสามารถแบ่งเป็นแนวทาง 2 แนวทาง คือ 1.การคำนวณจากสินค้าและบริการขั้นสุดท้าย (Final Goods and Services) 2.การคำนวณคิดมูลค่าเพิ่ม (Value Added Method)

แนวทางการคำนวณจากสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายและส่วนสินค้าคงเหลือที่ผ่านมา มีปัญหาเกี่ยวกับปัญหาการนับการผลิตซ้ำ อันเนื่องมาจากอาจมีการนำสินค้าขึ้นกลางไปรวมที่บัญชีรายได้ประชาชาติ นอกจากนั้นในการการติดตามจากสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายเป็นไปได้ยากซึ่งทำให้เกิดการนับซ้ำทำให้มูลค่าสินค้าการผลิตสูงกว่าปกติ ทำให้เกิดแนวทางในการคำนวณคิดมูลค่าเพิ่มเพื่อแก้ปัญหานับซ้ำ ซึ่งการคิดมูลค่าเพิ่มเกิดจากผลต่างระหว่างมูลค่าขายหักกับสินค้าและบริการขึ้นกลาง ดังตาราง 2

⁴วันรักษ์ มิ่งมณีนาคนิ. (2552), เพิ่งอ้าง, หน้า 46-53.

ตาราง 2 ตัวอย่างการคำนวณรายได้โดยใช้คิดมูลค่าเพิ่ม

ขั้นการผลิต	มูลค่าขาย	มูลค่าสินค้าขั้นกลาง	มูลค่าเพิ่ม
อ้อย	10	0	10
น้ำตาล	16	10	6
ขนมเทียน	20	16	4
รวม	46	26	มูลค่าการผลิต = 20

2.คำนวณด้านรายจ่าย (Expenditure Approach) เป็นการคำนวณในทางด้านรายจ่ายจากการหมุนเวียนระบบเศรษฐกิจในช่วงเวลาที่เหมือนกันกับการคำนวณด้านการผลิต ในการคำนวณด้านรายจ่ายมีองค์ประกอบในการคำนวณแบ่งเป็น 4 ส่วน คือ 1.รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคภาคครัวเรือน 2.รายจ่ายเพื่อการลงทุนภาคธุรกิจ 3.รายจ่ายของภาครัฐบาล 4.รายจ่ายภาคการส่งออกสุทธิ ซึ่งสามารถเขียนในรูปสมการได้ดังนี้

GDP = C + I + G + (X-M)	
GDP (Gross Domestic Product)	= บัญชีรายได้ประชาชาติคำนวณด้านรายจ่าย
C (Expenditure of Consumption)	= รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคภาคครัวเรือน
I (Expenditure of Investment)	= รายจ่ายเพื่อการลงทุนภาคธุรกิจ
G (Expenditure of Government)	= รายจ่ายของภาครัฐบาล
X (Export)	= การส่งออก
M (Import)	= การนำเข้า
X-M	= การส่งออกสุทธิ

การคำนวณบัญชีรายได้ประชาชาติด้านรายจ่าย จากสมการดังกล่าวข้างต้น มีคำอธิบายเพื่อความเข้าใจในการนำมาคำนวณดังต่อไปนี้

1.รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคภาคครัวเรือน (Expenditure of Consumption) เป็นการใช้จ่ายภายในภาคครัวเรือนประกอบด้วย 3 ประเภทคือ 1.สินค้าคงทน ได้แก่ โทรศัพท์ โทรทัศน์ รถยนต์ เป็นต้น เว้นรายจ่ายเพื่อซื้อที่พักอาศัย 2.สินค้าไม่คงทน ได้แก่ กาแฟ อาหาร เครื่องสำอาง เป็นต้น 3.สินค้าบริการ ได้แก่ ค่ายารักษาโรค ค่าพยาบาล ค่าเล่าเรียน เป็นต้น อย่างไรก็ตามรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคในการคำนวณบัญชีรายได้ประชาชาติมีสินค้าบางส่วนไม่นำมาคำนวณ กล่าวคือ 1.สินค้าและบริการที่เป็นมือสอง (Secondhand Goods) เพราะสินค้าและบริการที่นำมา

คำนวณต้องเป็นสินค้าและบริการขั้นสุดท้าย กรณีเป็นสินค้ามือสองเป็นเพียงสินค้าเปลี่ยนมือเท่านั้น ไม่นับอีกครั้งเพราะเป็นการนับซ้ำ 2. การซื้อที่פקอาศัยใหม่ ไม่นำมาคำนวณถึงแม้เป็นการจ่ายภาคครัวเรือนและเป็นสินค้าคงทน แต่มีระยะยาวนาน ดังนั้นจึงคำนวณการจ่ายซื้อที่פקอาศัยใหม่เป็นการรายจ่ายเพื่อการลงทุนเชิงธุรกิจ 3. เงินโอน เงินบริจาค ต่างๆ ถือว่าไม่ก่อให้เกิดสินค้าและบริการขึ้นมาใหม่หรือไม่ก่อให้เกิดผลผลิต เช่น เงินโอนจากภาครัฐให้กับผู้พิการ เงินที่ถูกรางวัลสลากกินแบ่งรัฐบาล เป็นต้น

2. รายจ่ายเพื่อการลงทุนภาคธุรกิจ (Expenditure of Investment) สามารถแบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้ 1. การลงทุนธุรกิจเพื่อสร้างสิ่งใหม่ อันได้แก่ การก่อสร้างโรงงานอุตสาหกรรม โกดัง อาคารพาณิชย์ ที่פקอาศัย โดยถือว่าเป็นการลงทุนอย่างหนึ่ง เว้นแต่การลงทุนธุรกิจซื้อสิ่งก่อสร้างมือสองรวมถึงที่ดินซึ่งไม่รวมการคำนวณในบัญชีรายได้ประชาชาติ ถือว่าเป็นเพียงการเปลี่ยนสิทธิจากบุคคลหนึ่งไปอีกรายบุคคลหนึ่ง โดยไม่ก่อให้เกิดสินค้าและบริการขึ้นมาใหม่ เว้นแต่จะมีการลงทุนธุรกิจที่มีการพัฒนา ปรับปรุง ก็สามารถนำมาคำนวณที่มีรายจ่ายดังกล่าวเพิ่มขึ้นในบัญชีรายได้ประชาชาติ 2. รายจ่ายเพื่อการลงทุนธุรกิจวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรต่างๆ ที่เป็นสินค้าและบริการผลิตขึ้นมาใหม่เพื่อมาใช้ 3. สินค้าคงเหลือ (Business Inventories) หมายถึง การลงทุนทางธุรกิจในแต่ละปีอาจมีสินค้าคงเหลือเป็นบวกหรือเป็นลบ อันเนื่องมาจากการความต้องการของผู้ผลิตและผู้บริโภคเปลี่ยนแปลง ดังนั้นการคำนวณบัญชีรายได้ประชาชาติด้านรายจ่ายต้องรวมส่วนสินค้าคงเหลือในปีที่ผ่านมาเป็นการใช้จ่ายเพื่อการลงทุนธุรกิจ เรียกว่า “ส่วนเปลี่ยนสินค้าคงเหลือ”

3. รายจ่ายของภาครัฐบาล (Expenditure of Government) เป็นการใช้จ่ายของรัฐบาลในการซื้อสินค้าและบริการใหม่ และก่อให้เกิดสินค้าและบริการขั้นสุดท้าย เช่น ค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราว ลูกจ้างประจำ ข้าราชการ เป็นต้น โดยไม่รวมรายจ่ายในแบบสวัสดิการสังคม เช่น เงินโอนให้กับผู้สูงอายุ เงินบำนาญ เงินโอนให้กับทหารผ่านศึก เป็นต้น

4. การส่งออกสุทธิ (Net Exports) จากการดำเนินการค้าและการบริการกับต่างประเทศ โดยในการคำนวณบัญชีรายได้ประชาชาติการส่งออกสุทธิต้องเป็นระบบเศรษฐกิจแบบเปิด คือ มีการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศ โดยการคำนวณผลต่างการส่งออกสินค้าที่มีการผลิตขึ้นมาใหม่กับการนำเข้าสินค้าที่มีการผลิตขึ้นมาใหม่

ตาราง 3 ตัวอย่างการคำนวณบัญชีรายได้ประชาชาติด้านรายจ่าย (หน่วย : บาท)

ตัวอย่างการคำนวณบัญชีรายได้ประชาชาติด้านรายจ่าย	
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคภาคครัวเรือน	XXX
รายจ่ายเพื่อการลงทุนภาคธุรกิจ	XXX
รายจ่ายของภาครัฐบาล	XXX
การส่งออกสุทธิ	XXX
GNP	XXX

3.คำนวณด้านรายได้ (Income Approach) เป็นผลรวมของรายได้ทั้งหมดจากการขายสินค้าและบริการในช่วงเวลาหนึ่งเวลาใด โดยปกติ 1 ปี จากผลตอบแทนในรูปของปัจจัยการผลิตหรือทรัพยากรการผลิตจากการลงทุนได้แก่ ที่ดิน แรงงาน ทุน ผู้ประกอบการ เป็นผลตอบแทนในรูปของค่าเช่า ค่าจ้าง ดอกเบี้ยและกำไร ที่สูงขึ้น เว้นแต่ไม่รวมเงินโอนที่ไม่ก่อให้เกิดสินค้าและบริการขึ้นมาใหม่ ไม่ว่าจะเป็นเงินโอนที่รัฐบาลให้ต่างๆ และเงินโอนของเอกชน เช่น เงินบริจาคการกุศล การได้รับมรดก การได้เงินจากการพนัน เป็นต้น โดยมีรายละเอียดในการคำนวณบัญชีรายได้ประชาชาติด้านรายได้ ดังนี้

1. รายได้จากค่าจ้าง/ผลตอบแทน สามารถแบ่งเป็น 2 ส่วนย่อย คือ 1.ทางตรง คือ ค่าจ้างเงินเดือนที่ให้แก่โดยตรงกับลูกจ้าง 2.ทางอ้อม คือ ให้เพิ่มเติมนอกเหนือจากค่าจ้างเงินเดือนแต่สามารถประเมินมูลค่าทางการตลาดได้ เช่น ที่พักอาศัย กาแฟ ชุดแบบฟอร์ม รถรับส่งของบริษัท อาหาร เป็นต้น

2. รายได้จากค่าเช่า เป็นรายได้ส่วนบุคคลหรือส่วนเอกชนที่เกิดจากการได้ผลตอบแทนทรัพยากรธรรมชาติหรือที่ดิน อาคารพาณิชย์ เป็นต้น ก่อให้เกิดรายได้เป็นรูปค่าเช่า รวมทั้งการประเมินที่พักอาศัยของผู้ให้เช่าหรือผู้เช่าก็ตาม เว้นแต่ค่าเช่าลักษณะแบบนี้บริษัทได้นำไปรวมผลตอบแทนในรูปกำไรของบริษัทที่กำหนดไว้

3. รายได้จากดอกเบี้ยสุทธิ เกิดจากการคำนวณผลต่างของผลตอบแทนดอกเบี้ยภาคเอกชนกับผลตอบแทนดอกเบี้ยภาครัฐบาลและผลตอบแทนดอกเบี้ยจากการกู้ยืมในการบริโภค อันเนื่องจาก ผลตอบแทนดอกเบี้ยภาครัฐบาลกับการกู้ยืมเพื่อการบริโภค ไม่ก่อให้เกิดการผลิตสินค้าและบริการขึ้นมาใหม่จึงต้องหักออกจากรายได้จากดอกเบี้ยสุทธิ

4. รายได้จากกำไร เป็นการนำผลของรายได้จากกำไรบริษัทก่อนลบภาษี แต่การนำผลรายได้จากกำไรมาคำนวณนั้นต้องแบ่งลักษณะรายได้จากกำไร อันเนื่องจาก กำไรในกิจการของบริษัทไม่เหมือนกัน เช่นบางบริษัทอาจถือว่า กำไรเป็นผลตอบแทนเพียงอย่างเดียว ในขณะที่กำไร

ของกิจการที่ไม่ได้จดทะเบียนเป็นบริษัทอาจรวมผลตอบแทนในรูปแบบอื่นๆ ก็ได้ ฉะนั้นจึงแบ่งเป็น
กำไรเป็นเงินปันผลที่ยังมิได้จัดสรร กับ ภาษีเงินได้ของบริษัท

5. รายได้ของกิจการที่ไม่ได้จดทะเบียนเป็นบริษัท เป็นรายได้หรือผลตอบแทนจากการ
ดำเนินอาชีพอิสระ ร้านค้าปลีก ร้านค้าขายส่งโดยมีเจ้าของเพียงรายเดียว หรือแม้กระทั่งในรูปแบบ
สหกรณ์ก็ตาม เป็นต้น

6. ค่าเสื่อมราคา เป็นการตั้งค่าชดเชยจากการลงทุนธุรกิจต้องมีการสึกหรอของเครื่องจักร
เครื่องมือต่างๆ ฉะนั้น เป็นการชดเชยการเสื่อมของทุนเพื่อเป็นปัจจัยทดแทนเมื่อมีการซ่อมบำรุง
หรือเป็นการเตรียมเงินในการซื้อสินค้าและบริการใหม่เพื่อทดแทนสินค้าและบริการที่หมดอายุการ
ใช้งาน

7. ภาษีทางอ้อมทางธุรกิจ การคำนวณรายได้ประชาชาติตามราคาตลาด ประกอบด้วย ภาษี
ทางตรงทางธุรกิจและภาษีทางอ้อมทางธุรกิจ ถึงแม้ภาษีทางอ้อมทางธุรกิจจะมีค่าใช้จ่ายทางตรงก็
ตามแต่ในการคำนวณรายได้ประชาชาติด้านรายได้ต้องมีการภาษีทางอ้อมทางธุรกิจรวมอยู่ด้วย
จำเป็นต้องมีการนับรวมในการจัดทำบัญชีรายได้ประชาชาติด้านรายได้ ภาษีทางอ้อมทางธุรกิจ เช่น
ภาษีการค้า ภาษีสรรพสามิต ภาษีศุลกากร เป็นต้น

ตาราง 4 ตัวอย่างการคำนวณบัญชีรายได้ประชาชาติด้านรายได้ (หน่วย : บาท)	
รายได้จากค่าจ้าง/ผลตอบแทน	XXX
รายได้จากค่าเช่า	XXX
รายได้จากดอกเบี้ยสุทธิ	XXX
รายได้จากกำไร เป็นการนำผลของรายได้จากกำไรบริษัทก่อนลบภาษี	XXX
รายได้ของกิจการที่ไม่ได้จดทะเบียนเป็นบริษัท	XXX
ค่าเสื่อมราคา	XXX
ภาษีทางอ้อมทางธุรกิจ	XXX
GNP	XXX

คำนิยามและความสัมพันธ์ของรายได้ประชาชาติ

นักเศรษฐศาสตร์มองว่ารายได้ประชาชาติหรือผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ เป็น
เครื่องวัดที่มีความสำคัญต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่นักเศรษฐศาสตร์ นักวางแผนนโยบาย ให้
ความสำคัญที่เป็นตัวชี้วัดความผันผวนของกิจกรรมทางเศรษฐกิจทั้งระยะสั้นและระยะยาว เป็นตัว
บ่งชี้สถานการณ์ทางเศรษฐกิจในช่วงเวลาและบ่งบอกถึงมาตรฐานการดำรงชีพทางเศรษฐกิจของ

ประเทศนั้นๆ ได้ และได้นิยามเป็น 8 ประเภทด้วยกัน⁵ เพื่อสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในแต่ละประเภทที่มีความแตกต่างกัน ดังนี้

1.คำนิยาม ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น (Gross Domestic Production: GDP)

“การผลิตสินค้าขึ้นมาใหม่ โดยมูลค่าของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายผลิตภายในประเทศในช่วงเวลาหนึ่งเวลาใด”⁶

เป็นเครื่องวัดสินค้าและบริการในปัจจุบันในช่วงระยะหนึ่ง ผลิตภัณฑ์ต้องผลิตขึ้นมาใหม่ เช่น ช่วงไตรมาสหรือช่วงรายปี โดยสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายเท่านั้นที่ใช้คำนวณ GDP สินค้าและบริการขั้นกลางไม่นำมาคำนวณ เช่น มีการผลิตขนมกล้วยบวชชีมาขาย คนที่ซื้อสินค้าและบริการแล้วนำไปกินถือว่าเป็นสินค้าและบริการนั้นถือว่าเป็นสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายเพราะนำไปบริโภค โดยไม่นำปัจจัยการผลิตกล้วยบวชชีมาคิดคำนวณ เช่น กล้วย น้ำตาล กะทิ ค่าวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เป็นต้น ซึ่งจะเป็นการนับซ้ำ ในการผลิตสินค้าและบริการต้องเป็นการผลิตภายในอาณาเขตของประเทศนั้นๆ ไม่ว่าจะเป็นคนไทยหรือคนต่างประเทศ เช่น ผลิตภายในประเทศไทยก่อให้เกิดสินค้าและบริการขึ้นมาใหม่ถึงแม้ปัจจัยการผลิตมาจากที่ใดๆ ของโลกแต่มีการผลิตภายในประเทศไทยถือว่าเป็น GDP ของประเทศไทย หรือกรณีคนต่างประเทศมาผลิตสินค้าภายในประเทศไทยโดยการนำปัจจัยการผลิตมาผลิตภายในประเทศไทยก่อให้เกิดสินค้าขึ้นมาใหม่และเป็นสินค้าและบริการขั้นสุดท้าย ถือว่าเป็น GDP ของประเทศไทย

2.คำนิยาม ผลิตภัณฑ์ประชาชาติเบื้องต้น (Gross National Production: GNP)

“การผลิตสินค้าขึ้นมาใหม่ โดยมูลค่าของสินค้าและบริการขั้นสุดท้าย ด้วยปัจจัยการผลิตที่ถือกรรมสิทธิ์ของพลเมืองประเทศนั้นๆ ในช่วงเวลาหนึ่งเวลาใด”⁷

GNP เป็นเครื่องมือชี้วัดศักยภาพของพลเมืองนั้นๆ ที่ทำการผลิตสินค้าและบริการ โดยการผลิตสินค้าและบริการชนิดนั้นต้องเกิดขึ้นมาใหม่และเป็นสินค้าและบริการที่ได้รับการอุปโภคบริโภคเป็นขั้นสุดท้าย ด้วยปัจจัยการผลิตที่เป็นกรรมสิทธิ์ของพลเมืองที่เราพิจารณาอยู่ในช่วงเวลาหนึ่งเวลาใด เช่น ช่วงไตรมาส ช่วงรายปี ตัวอย่าง นาย ก.เป็นคนไทยแต่ไปอยู่ประเทศจีนมีการผลิตสินค้าและบริการขึ้นมาใหม่ เช่น ปลุกมะพร้าวแล้วนำลูกมะพร้าวไปขาย มีคนมารับซื้อแล้วนำไปบริโภคโดยไม่ได้ไปทำอย่างอื่น ถือว่าเป็น GNP ของประเทศไทยเพราะนาย ก.เป็นพลเมืองคนไทย

⁵วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน (2552), เพิ่งอ้าง, หน้า 53.

⁶Krugman, Paul. And Wells, Robin.(2012), เพิ่งอ้าง, หน้า 106.

⁷Froyen Richard T (2005), เพิ่งอ้าง, หน้า 15.

นัยยะในที่นี้หมายความว่า การคิด GNP ไม่ว่าพลเมืองของประเทศที่เรากำลังพิจารณาอยู่ที่ไหนก็ตามในแต่ละประเทศ มีการผลิตสินค้าและบริการขึ้นมาใหม่และเป็นสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายถือว่าเป็น GNP ของประเทศนั้นๆ

3.คำนิยาม รายได้ประชาชาติ (National income: NI)

“ผลิตภัณฑ์ประชาชาติเบื้องต้นหักค่าเสื่อมราคาและหักภาษีทางอ้อมทางธุรกิจ”⁸

$$NI = GNP - (\text{ค่าเสื่อมราคา} + \text{ภาษีทางอ้อมทางธุรกิจ})$$

รายได้ประชาชาติเป็นการคำนวณทางด้านความสามารถของประชากรของพลเมืองนั้นๆ เพราะเป็นเครื่องมือวัดรายได้ของคนในประเทศ วิธีการคำนวณโดยนำผลิตภัณฑ์ประชาชาติเบื้องต้นมาลบออกด้วยค่าเสื่อมราคาและลบด้วยภาษีทางอ้อมทางธุรกิจ จะได้ค่ารายได้ประชาชาติในที่นี้หมายความว่า คิดเฉพาะพลเมืองของคนในชาติที่เรากำลังศึกษาไม่ว่าจะอยู่ที่ใดของประเทศหรือต่างประเทศในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ซึ่งเป็นผลรวมของเงินที่เกิดจากการใช้จ่ายทั้งหมดในการผลิตสินค้าและบริการอันได้แก่ ที่ดิน แรงงาน ทุน โดยได้ลบปัจจัยราคาตลาดหรือภาษีทางอ้อมทางธุรกิจออกไป

⁸Froyen Richard T (2005), เพิ่งอ้าง, หน้า 19-20.

ตาราง 5 รายได้ประชาชาติ ตามราคาประจำปี จำแนกตามประเภทรายได้ พ.ศ. 2550-2552

ประเภทรายได้	2550 ^r	2551	2552 ^p	Type of income
ค่าตอบแทนแรงงาน	2,449,250	2,606,362	2,662,311	Compensation of employees
รายได้จากการเกษตรและอาชีพอิสระต่าง ๆ				Income from farms, professions and other unincorporated enterprises received by households and private non-profit
และการประกอบการที่มีสินทรัพย์ส่วนบุคคลของ				institutions
ครัวเรือนและสถาบันที่ไม่แสวงกำไร	2,313,606	2,598,155	2,409,062	
รายได้จากการเกษตร	634,911	731,602	717,724	Farm income
รายได้อื่นๆ	1,678,695	1,866,553	1,691,338	Others
รายได้จากทรัพย์สินของครัวเรือนและสถาบัน				Income from property received by households
ไม่แสวงกำไร	499,104	508,969	494,859	and private non-profit institutions
เช่าที่ดิน	52,214	58,678	58,879	Rent
ดอกเบี้ย	167,902	149,864	111,825	Interest
เงินปันผล	196,800	209,468	231,071	Dividends
รายได้จากผลประโยชน์ที่ได้จาก กองทุนสำรอง				
เลี้ยงชีพกองทุนบำเหน็จ บำนาญ และการ				
ประกันชีวิต	82,188	90,959	93,084	Property income attributed to policy holders/beneficiaries
เงินออมนิติบุคคล	625,031	640,147	623,000	Savings of corporations
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	442,728	513,048	457,219	Direct taxes on corporations
เงินโอนจากนิติบุคคล	18,274	19,077	20,856	Corporate transfer payments
รายได้จากทรัพย์สินของรัฐบาล	92,264	77,690	90,674	General government income from property and entrepreneurship
หัก: ดอกเบี้ยหนี้สาธารณะ	103,796	116,193	117,244	Less: Interest on the public debt
ดอกเบี้ยหนี้เพื่ออุปโภค	94,782	118,183	127,672	Interest on consumers' debt
รายได้ประชาชาติ (บาท)	6,241,679	6,729,072	6,513,065	National Income (Baht)

(r) ตัวเลขปรับปรุงใหม่ (Revised), (p) ตัวเลขเบื้องต้น (Preliminary)

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี, 2554.

Source: Office of the National Economic and Social Development Board, Office of the Prime Minister, 2554.

4. คำนิยาม ผลิตภัณฑ์ประชาชาติในประเทศสุทธิ (Net Domestic Product: NDP)

“ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น (GDP) ลบด้วยค่าเสื่อมราคา”⁹

$$NDP = GDP - \text{ค่าเสื่อมราคา (Depreciation)}$$

5. คำนิยาม ผลิตภัณฑ์ประชาชาติสุทธิ (Net National Product: NNP)

“ผลิตภัณฑ์ประชาชาติเบื้องต้นลบด้วยค่าเสื่อมราคา”

$$NNP = GNP - \text{ค่าเสื่อมราคา (Depreciation)}$$

⁹วันรักษ์ มิ่งมณีนาน (2555), เพิ่งอ้าง, หน้า 54-55.

จากคำนิยามข้อ 4 และข้อ 5 ของผลิตภัณฑ์ประชาชาติในประเทศสุทธิ (NDP) กับ ผลิตภัณฑ์ประชาชาติสุทธิ (NNP) ที่มีการลบด้วยค่าเสื่อมราคานั้น เพราะ เป็นการตั้งค่าชดเชยจากการลงทุนธุรกิจ การเสื่อมของทุนเพื่อเป็นปัจจัยทดแทนต้องมีการสึกหรอของเครื่องจักร เครื่องมือต่างๆ เป็นการชดเชยเมื่อมีการซ่อมบำรุง หรือในการซื้อสินค้าและบริการใหม่เพื่อทดแทนการใช้งานของเครื่องมือที่หมดอายุ อย่างไรก็ตามการคิดค่าเสื่อมราคานั้นเป็นไปได้ยากเพราะในแต่ละประเทศหรือในแต่ละองค์กรมีการคิดค่าเสื่อมแตกต่างกัน ฉะนั้นเพื่อเลี่ยงปัญหาดังกล่าว จึงนิยมใช้การคำนวณตัวเลขทางด้านผลิตภัณฑ์ประชาชาติเบื้องต้น (GNP) มากกว่าผลิตภัณฑ์ประชาชาติในประเทศสุทธิ (NDP) กับ ผลิตภัณฑ์ประชาชาติสุทธิ (NNP)

6. คำนิยาม รายได้ส่วนบุคคล (Personal Income: PI)

“ผลตอบแทนของรายได้ทั้งหมดคลบด้วยภาษีเงินได้”

$$PI = NI - (\text{ภาษีรายได้บริษัท} + \text{ภาษีประกันสังคม} + \text{กำไรที่ไม่ได้จัดสรร}) + \text{ดอกเบี้ยได้รับจากรัฐ} + \text{เงินโอน}$$

รายได้ส่วนบุคคลเกิดจากผลตอบแทนของรายได้ทั้งหมดที่ภาคครัวเรือนได้รับจริง รวมถึงรายได้ที่ไม่ได้รับโดยตรงจากรายได้ ได้แก่ ดอกเบี้ยได้รับจากรัฐบาล เงินโอนต่างๆ แตกต่างจากรายได้ประชาชาติซึ่งเกิดจากรายได้จริงจากการใช้ปัจจัยการผลิตให้เกิดการผลิตสินค้าและบริการ อาจไม่จำเป็นต้องเป็นรายได้ทั้งหมดของภาคครัวเรือนเพราะถ้าไม่มีการจ่ายให้กับภาคครัวเรือนก็ถือว่าไม่ใช่รายได้ส่วนบุคคล

7. คำนิยาม รายได้ที่ใช้จ่ายได้ (Disposable Income: DI)

“รายได้ส่วนบุคคลลบด้วยภาษีเงินได้”

$$DI = PI - \text{ภาษีเงินได้}$$

รายได้ที่ใช้จ่ายได้เป็นการบ่งชี้ถึงอำนาจในการซื้ออย่างแท้จริงของผู้บริโภค โดยเกิดจากรายได้ส่วนบุคคลหักด้วยภาษีเงินได้ส่วนบุคคล

ตาราง 6 รายได้ และรายได้พึงใช้จ่ายของครัวเรือน พ.ศ. 2550 – 2552

(PERSONAL INCOME AND ITS DISPOSITION: 2007 – 2009)

(จำนวนเป็นล้านบาท)

รายการ	2550 ^r	2551	2552 ^p	Item
รายได้	5,577,369	6,081,216	6,019,988	Personal income
เงินเดือน ค่าจ้าง ค่าแรง	2,449,250	2,606,362	2,662,311	Compensation of employees
เงินประกันสังคม	33,341	36,034	43,694	Social security benefit
รายได้ของผู้ประกอบการอิสระ	2,313,606	2,598,155	2,409,062	Income from unincorporated enterprises
รายได้จากทรัพย์สินและการประกอบการ	499,104	508,969	494,859	Income from property and entrepreneurship
เงินโอนจากนิติบุคคล	13,112	12,793	14,257	Corporate transfer payments
เงินอุดหนุนช่วยเหลือจากรัฐบาล	125,535	144,507	227,786	Current transfers from general government
เงินโอนจากต่างประเทศ	143,421	174,396	168,019	Current transfers from the rest of the world
หัก: ภาษีเงินได้และค่าธรรมเนียม	190,391	195,273	188,362	Less: Direct taxes
เงินอุดหนุนช่วยเหลือแก่รัฐบาล	4,416	5,804	6,195	Current transfers to general government
เงินสมทบกองทุนประกันสังคม	34,890	37,115	29,510	Social security contribution
รายได้พึงใช้จ่าย	5,347,272	5,843,024	5,795,921	Disposable personal income
หัก: รายจ่ายส่วนบุคคล	4,663,953	5,135,074	5,136,362	Less: Personal outlay
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	4,555,199	4,999,605	4,993,302	Private consumption expenditure
ดอกเบี้ยจ่ายสำหรับหนี้ของครัวเรือน	94,782	118,183	127,672	Interest on consumers' debt
เงินโอนต่างประเทศ	13,972	17,286	15,388	Current transfers to the rest of the world
เงินออมของครัวเรือน	683,319	707,950	659,559	Personal savings
รายได้เฉลี่ยต่อคน (บาท)⁽¹⁾	84,453	91,472	89,981	Personal income per capita (Baht)⁽¹⁾
รายได้พึงใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน (บาท)⁽¹⁾	80,969	87,889	86,632	Disposable personal income per capita (Baht)⁽¹⁾

(1) จำนวนประชากรจากรายงานการคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ. 2543-2573

(r) ตัวเลขปรับปรุงใหม่ (Revised), (p) ตัวเลขเบื้องต้น (Preliminary)

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี้, 2554.

Source: Office of the National Economic and Social Development Board, Office of the Prime Minister

ตาราง 7 ความสัมพันธ์ของรายได้ประชาชาติ

ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ประชาชาติทั้ง 8 ประเภท ดังนี้

ผลิตภัณฑ์ประชาชาติเบื้องต้น (Gross National Production: GNP)	***
ลบ ค่าเสื่อมราคา (Depreciation)	**
ผลิตภัณฑ์ประชาชาติสุทธิ (Net National Product: NNP)	***
ลบ ภาษีทางอ้อมทางธุรกิจ	**
รายได้ประชาชาติ (National income: NI)	***
ลบ ภาษีรายได้บริษัท	**
ภาษีประกันสังคม	**
กำไรที่ไม่ได้จัดสรร	**
บวก ดอกเบี้ยได้รับจากรัฐบาลและเงินโอน	**
รายได้ส่วนบุคคล (Personal Income: PI)	***
ลบ ภาษีเงินได้ส่วนบุคคล	**
รายได้ที่ใช้จ่ายได้จริง (Disposable Income: DI)	***

ตัวอย่างบัญชีรายได้ประชาชาติประจำปี 2550-2552 ของประเทศไทย

1. ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ และรายได้ประชาชาติ ตามราคาประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิต
2. ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติตามราคาปี 2531 จำแนกตามสาขาการผลิต
3. ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ตามราคาปัจจัยการผลิต จำแนกตามสาขาการผลิต
4. รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค จำแนกตามราคาประจำปี และราคาปี 2531

ตาราง 8 ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ และรายได้ประชาชาติ ตามราคาประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิต
(GROSS NATIONAL PRODUCT AND NATIONAL INCOME AT CURRENT MARKET PRICES BY
ECONOMIC ACTIVITIES: 2007 – 2009) (ล้านบาท Million Baht)

สาขาการผลิต	2550 ^r	2551	2552 ^p	Economic activities
ภาคเกษตร	910,125	1,049,743	1,036,586	Agriculture
เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	8 12,075	9 55,710	931,907	Agriculture, hunting and forestry
การประมง	9 8,050	9 4,033	104,679	Fishing
ภาคนอกเกษตร	7 ,615,072	8 ,030,723	8,004,965	Non-agriculture
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	2 78,935	3 15,273	306,529	Mining and quarrying
การผลิตอุตสาหกรรม	3,037,691	3 ,163,683	3,087,741	Manufacturing
การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	2 48,125	2 62,027	278,108	Electricity, gas and water supply
การก่อสร้าง	2 49,263	2 59,223	246,076	Construction
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ ในครัวเรือน	1,206,866	1 ,288,332	1,272,556	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
โรงแรมและภัตตาคาร	4 16,758	4 40,173	439,720	Hotels and restaurants
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	6 26,456	6 45,300	647,319	Transport, storage and communications
ตัวกลางทางการเงิน	3 08,915	3 54,619	368,831	Financial intermediation
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทาง ธุรกิจ	2 14,925	2 16,681	215,839	Real estate, renting and business activities
การบริหารราชการแผ่นดินและการป้องกันประเทศ				Public administration and defence;
รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	3 74,043	3 99,094	416,087	compulsory social security
การศึกษา	3 60,446	3 84,444	414,924	Education
การบริการด้านสุขภาพ และงานสังคมสงเคราะห์	1 63,924	1 68,839	177,188	Health and social work
การให้บริการชุมชน สังคมและบริการส่วนบุคคลอื่นๆ	1 19,513	1 23,353	123,912	Other community, social and personal service activities
ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	9 ,212	9 ,682	10,135	Private households with employed persons
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ	8 ,525,197	9 ,080,466	9,041,551	Gross Domestic Product (GDP)
บวก: ผลตอบแทนปัจจัยการผลิต				Plus: Net factor income payment from the rest of
สุทธิจากต่างประเทศ	-311,204	-323,601	-352,513	the world
ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ	8 ,213,993	8 ,756,865	8,689,038	Gross National Product (GNP)
ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติต่อคน (บาท) ¹	124,377	131,718	129,875	Per Capita GNP (Baht) ¹
หัก: ภาษีทางอ้อม หักเงินอุดหนุน	8 92,941	8 58,051	910,307	Less: Indirect taxes less subsidies
				Provision for consumption
สำรองค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวร	1,079,373	1 ,169,742	1,265,666	of fixed capital
รายได้ประชาชาติ	6 ,241,679	6 ,729,072	6,513,065	National Income (NI)

(1) จำนวนประชากรจากรายงานการคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ. 2543 - 2573

Population based on Population Projection for Thailand: 2000 - 2030. (r) ตัวเลขปรับปรุงใหม่ (Revised), (p) ตัวเลขเบื้องต้น (Preliminary)

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี, 2554.

Source: Office of the National Economic and Social Development Board, Office of the Prime Minister

ตาราง 9 ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติตามราคาปี 2531 จำแนกตามสาขาการผลิต พ.ศ. 2550 - 2552

(GROSS NATIONAL PRODUCT AT 1988 PRICES BY ECONOMIC ACTIVITIES: 2007 – 2009)

(ล้านบาท Million Baht)

สาขาการผลิต	2550 ^r	2551	2552 ^p	Economic activities
ภาคเกษตร	369,772	385,225	390,362	Agriculture
เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	306,747	320,058	322,342	Agriculture, hunting and forestry
การประมง	63,025	65,167	68,020	Fishing
ภาคนอกเกษตร	3,889,254	3,979,608	3,872,777	Non-agriculture
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	95,088	95,280	96,105	Mining and quarrying
การผลิตอุตสาหกรรม	1,686,372	1,751,411	1,645,015	Manufacturing
การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	141,975	147,603	148,880	Electricity, gas and water supply
การก่อสร้าง	100,511	95,190	95,551	Construction
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ ในครัวเรือน	519,030	596,735	594,785	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
โรงแรมและภัตตาคาร	157,858	160,430	160,017	Hotels and restaurants
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	432,037	429,933	413,666	Transport, storage and communications
ตัวกลางทางการเงิน	148,575	160,938	167,346	Financial intermediation
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทาง ธุรกิจ	164,607	168,739	170,597	Real estate, renting and business activities
การบริหารราชการแผ่นดินและการป้องกันประเทศ				Public administration and defence;
รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	120,583	122,161	122,260	compulsory social security
การศึกษา	109,095	109,423	115,190	Education
การบริการด้านสุขภาพ และงานสังคมสงเคราะห์	54,680	54,263	55,346	Health and social work
การให้บริการชุมชน สังคมและบริการส่วนบุคคลอื่นๆ	83,148	83,740	84,186	Other community, social and personal service activities
ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	3,695	3,762	3,833	Private households with employed persons
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ	4,259,026	4,364,833	4,263,139	Gross Domestic Product (GDP)
บวก: ผลตอบแทนปัจจัยการผลิต				Plus: Net factor income payment from the rest
สุทธิจากต่างประเทศ	-194,937	-137,885	-153,069	of the world
ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ	4,064,089	4,226,948	4,110,070	Gross National Product (GNP)
ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติต่อคน (บาท)¹	61,539	63,580	61,433	Per Capita GNP (Baht)¹

(1) จำนวนประชากรจากรายงานการคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ. 2543 - 2573

Population based on Population Projection for Thailand: 2000 - 2030. (r) ตัวเลขปรับปรุงใหม่ (Revised), (p) ตัวเลขเบื้องต้น (Preliminary)

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2554.

Source: Office of the National Economic and Social Development Board, Office of the Prime Minister

ตาราง 10 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ตามราคาปัจจัยการผลิต จำแนกตามสาขาการผลิต พ.ศ. 2550 - 2552

(GROSS DOMESTIC PRODUCT AT CURRENT FACTOR COST BY ECONOMIC ACTIVITIES:

2007 – 2009)

(ล้านบาท Million Baht)

สาขาการผลิต	2550 ^r	2551	2552 ^p	Economic activities
ภาคเกษตร	910,938	1,056,143	1,035,831	Agriculture
เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	812,907	962,123	931,165	Agriculture, hunting and forestry
การประมง	98,031	9 4,020	104,666	Fishing
ภาคนอกเกษตร	6,721,318	7,166,272	7,095,413	Non-agriculture
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	236,000	255,806	260,903	Mining and quarrying
การผลิตอุตสาหกรรม	2,637,000	2,802,398	2,643,855	Manufacturing
การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	228,759	240,511	259,438	Electricity, gas and water supply
การก่อสร้าง	232,154	242,182	227,518	Construction
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ ในครัวเรือน	957,205	1,031,982	1,032,582	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
โรงแรมและภัตตาคาร	408,253	430,888	431,562	Hotels and restaurants
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	611,707	632,754	637,482	Transport, storage and communications
ตัวกลางทางการเงิน	264,047	323,053	334,542	Financial intermediation
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทาง ธุรกิจ	139,846	140,406	141,862	Real estate, renting and business activities
การบริหารราชการแผ่นดินและการป้องกันประเทศ				Public administration and defence;
รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	374,043	399,094	416,087	compulsory social security
การศึกษา	374,160	398,250	433,269	Education
การบริการด้านสุขภาพ และงานสังคมสงเคราะห์	162,929	167,663	176,014	Health and social work
การให้บริการชุมชน สังคมและบริการส่วนบุคคลอื่นๆ	86,003	91,603	90,164	Other community, social and personal service activities
ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	9 ,212	9 ,682	10,135	Private households with employed persons
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ	7,632,256	8,222,415	8,131,244	Gross Domestic Product (GDP)
บวก: ผลตอบแทนปัจจัยการผลิต				Plus: Net factor income payment from the rest
สุทธิจากต่างประเทศ	-311,204	-323,601	-352,513	of the world
ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติตามราคาปัจจัยการผลิต	7,321,052	7,898,814	7,778,731	Gross National Product at Factor Cost
หัก : สำรองค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวร	1,079,373	1,169,742	1,265,666	Less : Provision for consumption of fixed capital
รายได้ประชาชาติ	6 ,241,679	6 ,729,072	6,513,065	National Income (NI)

(1) จำนวนประชากรจากรายงานการคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ. 2543 - 2573

Population based on Population Projection for Thailand: 2000 - 2030. (r) ตัวเลขปรับปรุงใหม่ (Revised),

(p) ตัวเลขเบื้องต้น (Preliminary)

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา, 2554.

Source: Office of the National Economic and Social Development Board, Office of the Prime Minister

ตาราง 11 รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค จำแนกตามราคาประจำปี และราคาปี 2531 พ.ศ. 2550 - 2552

(CONSUMPTION EXPENDITURE BY CURRENT MARKET PRICES AND 1988 PRICES: 2007 – 2009)

(ล้านบาท Million Baht)

ประเภทรายจ่าย	ราคาประจำปี (Current market prices)			ราคาปี 2531 (At 1988 prices)			Type of expenditure
	2550 ^r	2551	2552 ^p	2550 ^r	2551	2552 ^p	
รวมรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	5,594,469	6,120,447	6,207,230	2,601,318	2,677,931	2,681,761	Consumption expenditure
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือน	4,555,199	4,999,605	4,993,302	2,214,421	2,278,617	2,252,698	Private consumption expenditure
อาหารและเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	1,414,240	1,646,069	1,674,197	574,715	585,175	591,388	Food and non-alcoholic
เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ยาสูบ และเสพติด	251,943	259,466	260,645	177,921	176,142	162,435	Alcoholic beverages, tobacco and narcotic
เครื่องนุ่งห่ม และรองเท้า	356,295	371,241	354,767	163,530	164,296	159,000	Clothing and footwear
ค่าเช่า ประปา ไฟฟ้า ก๊าซ และเชื้อเพลิงอื่นๆ	359,912	374,537	395,304	230,867	239,543	247,605	Housing, water, electricity, gas and other
เครื่องเรือน เครื่องใช้ และการบำรุงรักษาครัวเรือน	307,600	333,389	305,539	199,201	213,166	192,299	Furnishings, households equipment
การรักษาพยาบาล	310,088	327,968	346,416	143,280	150,192	158,499	and routine maintenance of the house
การขนส่ง	760,273	822,735	778,024	321,581	333,578	324,062	Health
การสื่อสารและโทรคมนาคม	67,674	68,676	66,965	93,247	97,781	96,043	Transport
บันเทิงและนันทนาการ	264,106	280,400	263,206	152,329	157,289	149,528	Communication
การศึกษา	46,719	48,596	51,027	11,615	11,872	12,452	Recreation and culture
ภัตตาคารและโรงแรม	461,468	509,446	503,057	197,515	202,125	202,432	Education
สินค้าและบริการเบ็ดเตล็ด	304,996	339,226	351,200	146,209	151,791	152,724	Restaurants and hotels
บวก: คนไทยใช้จ่ายในต่างประเทศ	145,165	137,312	120,378	69,794	62,400	54,676	Miscellaneous goods and services
หัก: คนต่างประเทศใช้จ่ายในประเทศไทย	495,280	519,456	477,423	267,383	266,733	250,445	Plus: Expenditure of residents abroad
							Less: Expenditure of non-residents
							in the country
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคของรัฐบาลตามความมุ่งหมาย	1,039,270	1,120,842	1,213,928	386,897	399,314	429,063	General government consumption
การบริหารราชการ	245,203	271,404	284,254	100,824	108,276	114,070	expenditure By Purpose
การป้องกันประเทศ	118,076	130,223	145,842	41,908	44,576	48,915	General administration
การศาลและความสงบภายใน	117,744	126,658	138,861	44,452	45,739	50,586	Defence
การศึกษาและค้นคว้าวิจัย	362,156	388,711	420,264	123,631	125,126	132,831	Justice and police
การสาธารณสุข	115,921	123,210	130,573	41,324	42,528	43,577	Education and research
การสังคมสงเคราะห์	13,669	14,708	16,440	6,249	6,557	7,417	Health services
การขนส่งและสื่อสาร	44,179	39,640	48,938	18,621	15,232	19,285	Special welfare services
บริการอื่นๆ	22,322	26,288	28,756	9,888	11,280	12,382	Transport and communication facilities
ตามประเภทการใช้จ่าย							Other services
ค่าตอบแทน	901,635	974,877	1,057,366	327,108	338,725	364,567	By Type of Expenditure
ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้าและบริการสุทธิ	137,635	145,965	156,562	59,789	60,589	64,496	Compensation of Employees
							Purchases from Enterprises and Abroad

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎามนตรี, 2554.

Source: Office of the National Economic and Social Development Board, Office of the Prime Minister

รายได้ประชาชาติที่เป็นตัวเงินและรายได้ประชาชาติแท้จริง

การคำนวณรายได้ประชาชาติหรือผลิตภัณฑ์ประชาชาติมีการคำนวณอยู่ใน 2 ลักษณะ คือ

1. การคำนวณรายได้ประชาชาติตามราคาปัจจุบันหรือราคาตลาด ที่ส่วนใหญ่เรียกว่า “Money GDP”
2. การคำนวณรายได้ประชาชาติโดยการปรับเปลี่ยนผลิตภัณฑ์ประชาชาติตามราคาปัจจุบันหรือราคาตลาดให้เป็นราคาคงที่ หรือที่เรียกว่า “Real GDP” ใช้ดัชนีราคา (Price Index) เหตุที่มีการคำนวณรายได้ประชาชาติหรือผลิตภัณฑ์ประชาชาติ 2 ลักษณะนั้น กล่าวคือ การคำนวณรายได้ประชาชาติตามราคาปัจจุบันหรือราคาตลาดเป็นการคำนวณช่วงเวลาหนึ่งเวลาใด โดยปกติ 1 ปี ทำให้การกำหนดราคาในแต่ละปีไม่เท่ากัน อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของปริมาณการผลิตหรือเกิดจากการเปลี่ยนแปลงระดับราคา ทำให้ไม่สามารถบอกค่าที่แท้จริงได้ ฉะนั้นจึงมีการปรับเปลี่ยนเป็นการคำนวณแบบรายได้ประชาชาติหรือผลิตภัณฑ์ประชาชาติให้เป็นราคาคงที่ โดยส่วนใหญ่นิยมเปลี่ยนเป็นดัชนีผลิตภัณฑ์ประชาชาติภายในประเทศ (GDP Deflator) ดังนี้¹⁰

$$\text{สูตร} \quad \text{ดัชนีผลิตภัณฑ์ประชาชาติภายในประเทศ ปีที่ } n = \frac{\text{GDP ตามราคาตลาดปีที่ } n}{\text{GDP ตามดัชนีราคาปีฐาน}} \times 100$$

คำนวณโดยการปรับเปลี่ยน Money GDP (ราคาตลาด) ให้เป็น Real GDP (ราคาคงที่) ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad \text{Real GDP ปีที่ } n = \frac{\text{Money GDP ปีที่ } n \times \text{ดัชนีราคาปีฐาน}}{\text{GDP deflator (ดัชนีราคาผู้บริโภคปีที่ } n)}$$

การคำนวณโดยรายได้ประชาชาติที่แท้จริงนั้น นักเศรษฐศาสตร์กำหนดให้ระดับราคาเป็นค่าคงที่ โดยให้เกิดการปรับเปลี่ยนเฉพาะปริมาณการผลิตเท่านั้น เพื่อสามารถวัดหรือเปรียบเทียบได้อย่างแท้จริงของการผลิตของประเทศนั้นๆ ส่วนดัชนีราคาปีฐานนั้น การนำตัวเลขมาใช้ต้องเป็นช่วงปีที่มีการเปลี่ยนแปลงทางภาวะเศรษฐกิจเป็นปกติมากที่สุดที่มีความเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมั่นคงมากที่สุด เพื่อมิให้เกิดระดับราคาที่ก่อให้เกิดภาวะเงินเฟ้อหรือเงินฝืด โดยกำหนดให้ดัชนีราคาปีฐาน เป็น 100

¹⁰วันรักษ์ มิ่งมณีนาคน (2552), เพิ่งอ้าง, หน้า 62-63.

ตัวอย่าง จงหาค่า A B C D โดยกำหนดให้ค่าปีฐานเป็นปี 2530 ในระบบเศรษฐกิจเหมาะสมที่สุด (หน่วย: บาท)

พ.ศ.	Money GDP	ราคาเฉลี่ย	ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI)	Real GDP
2530	1,000	12	100	1,000
2531	1,200	16	(A)	(C)
2532	1,600	20	(B)	(D)

วิธีทำ หาค่า A โดยการเทียบบัญชีไตรยางศ์จากค่าปีฐาน 2530

ราคาเฉลี่ยปีฐาน 2530, 12 บาท มีระดับดัชนีราคาผู้บริโภค 100

ราคาเฉลี่ยปี 2531, 16 บาท มีระดับดัชนีราคาผู้บริโภค $\frac{16 \times 100}{12} = 133.3$

หาค่า B โดยการเทียบบัญชีไตรยางศ์จากค่าปีฐาน 2530

ราคาเฉลี่ยปีฐาน 2530, 12 บาท มีระดับดัชนีราคาผู้บริโภค 100

ราคาเฉลี่ยปี 2531, 20 บาท มีระดับดัชนีราคาผู้บริโภค $\frac{20 \times 100}{12} = 166.7$

$$\begin{aligned} \text{หาค่า C แทนค่าจากสูตร Real GDP ปีที่ } n &= \frac{\text{Money GDP ปีที่ } n \times \text{ดัชนีราคาปีฐาน}}{\text{GDP deflator (ดัชนีราคาผู้บริโภคปีที่ } n)} \\ &= \frac{1,200 \times 100}{133.3} = 900.2 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{หาค่า D แทนค่าจากสูตร Real GDP ปีที่ } n &= \frac{\text{Money GDP ปีที่ } n \times \text{ดัชนีราคาปีฐาน}}{\text{GDP deflator (ดัชนีราคาผู้บริโภคปีที่ } n)} \\ &= \frac{1,600 \times 100}{166.7} = 959.8 \end{aligned}$$

8. คำนิยามรายได้เฉลี่ยต่อบุคคล (Per capital Income)

รายได้เฉลี่ยต่อบุคคลเป็นการคำนวณจากรายได้ประชาชาติหรือผลิตภัณฑ์ประชาชาติเบื้องต้นในปีหนึ่งปีใดหารด้วยจำนวนประชากรทั้งหมดภายในประเทศ ซึ่งเป็นรายได้เฉลี่ยของบุคคลภายในประเทศนั้นๆ ดังสูตรต่อไปนี้

$$\text{รายได้เฉลี่ยต่อบุคคล} = \frac{\text{รายได้ประชาชาติหรือผลิตภัณฑ์ประชาชาติเบื้องต้นในปีที่ } n}{\text{จำนวนประชากรในประเทศนั้นในปีที่ } n}$$

ประโยชน์ที่ได้จากการคำนวณหารายได้เฉลี่ยต่อบุคคลนั้น สามารถนำมาเปรียบเทียบทางเศรษฐกิจในแต่ละประเทศและการพัฒนาของประเทศนั้น ถึงอย่างไรก็ตามการนำรายได้เฉลี่ยต่อบุคคลนำมาใช้ต้องวิเคราะห์ถึงจำนวนประชากรในแต่ละประเทศที่แตกต่างกัน มีผลต่อการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบทางฐานะทางเศรษฐกิจ ฉะนั้นต้องมีเกณฑ์อย่างอื่นที่เป็นตัวบ่งชี้นำมาวิเคราะห์ด้วย

ประโยชน์และข้อพึงระวังการใช้บัญชีรายได้ประชาชาติเพื่อการวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจ

ประโยชน์ของบัญชีรายได้ประชาชาติ

บัญชีรายได้ประชาชาติถือว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญ อีกทั้งสามารถพิสูจน์และตรวจสอบได้ เพราะเป็นเครื่องมือทางสถิติที่มีการกำหนดเป็นหมวดหมู่ของกลุ่มนักเศรษฐศาสตร์เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบทางเศรษฐกิจมีประโยชน์หลายด้านดังนี้¹¹

- 1.ทราบถึงมูลค่าของผลิตภัณฑ์ที่มีการผลิตในช่วงเวลาหนึ่งเวลาใด บ่งบอกถึงศักยภาพหรือความสามารถในการผลิตสินค้าและบริการภายในประเทศนั้นในแต่ละกลุ่มสาขาการผลิต
- 2.ทราบถึงระดับการใช้จ่ายมวลรวมของประเทศนั้นในช่วงเวลาหนึ่งเวลาใด บ่งบอกถึงผลการใช้จ่ายมวลรวมทั้งระบบเศรษฐกิจในระดับมหภาค โดยแบ่งตามแนวคิดของนักเศรษฐศาสตร์ สำนักเคนส์เป็นรายจ่ายภาคครัวเรือน รายจ่ายภาคธุรกิจการลงทุน รายจ่ายภาครัฐบาลและมูลค่าการส่งออกและการนำเข้า
- 3.ทราบถึงรายได้มวลรวมทั้งประเทศอันเกิดจากผลตอบแทนในส่วนของการใช้ทรัพยากรการผลิตหรือปัจจัยการผลิตประเภทต่างๆ
- 4.คำนยามในแต่ละประเภทของบัญชีรายได้ประชาชาติสามารถนำมาเปรียบเทียบ นำมาคำนวณการเปลี่ยนแปลงในแต่ละช่วงเวลาต่างๆ บ่งบอกถึงสถานะทางเศรษฐกิจในช่วงเวลาหนึ่งเวลาใดได้ รวมถึงเป็นเครื่องวัดระดับความสำเร็จ ศักยภาพ มาตรการในการกำหนดเพื่อแก้ไขปัญหาภาวะเศรษฐกิจในแต่ละช่วงปี โดยสามารถนำมาวิเคราะห์แบ่งเป็นรายไตรมาสทั้งระยะสั้นและระยะยาวในการคาดการณ์สถานการณ์ทางเศรษฐกิจและการปรับตัวของประเทศ
- 5.ข้อมูลพื้นฐานของประเทศเพื่อใช้ในการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ วัตถุประสงค์ในการวางแผนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในด้านต่างๆ เช่น ภาคครัวเรือน ภาคธุรกิจ ภาครัฐบาล และภาคการส่งออก เป็นต้น ในการกำหนดเป้าหมายตลอดจนการคาดการณ์ในการพยากรณ์ทางเศรษฐกิจ

¹¹วันรักษ์ มิ่งมณีนาคน (2552), เพิ่งอ้าง, หน้า 63-64.

ข้อพึงระวังของการใช้บัญชีรายได้ประชาชาติ

บัญชีรายได้ประชาชาติมีประโยชน์และสำคัญยิ่งในการวางแผนหรือกำหนดแนวทางเศรษฐกิจอย่างมีเหตุมีผล ถึงอย่างไรก็ตามบัญชีรายได้ประชาชาติก็มีจุดบกพร่องอยู่หลายประการ ถึงแม้จะมีการถกเถียงกันในกลุ่มนักเศรษฐศาสตร์ระดับโลกเพื่อแก้ปัญหาเหล่านั้นแต่ก็ยังหาข้อสรุปไม่ได้ในการแก้ปัญหาดังกล่าว โดยจุดบกพร่องของบัญชีรายได้ประชาชาติมีดังนี้¹¹

1. รายได้ประชาชาติคิดเฉพาะสินค้าและบริการที่ผลิตขึ้นมาใหม่และเป็นสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายทั้งหมดที่ผ่านตลาดเท่านั้น ไม่รวมสินค้าและบริการที่ไม่ผ่านตลาด อาทิ การเลี้ยงลูกเอง การทำการเกษตรเพื่อบริโภคเอง การสร้างที่พักอาศัยเอง เป็นต้น ทำให้รายได้ประชาชาติในการคำนวณมีมูลค่าต่ำกว่าความเป็นจริงก่อให้เกิดการบิดเบือนตัวเลขอย่างแท้จริง อย่างไรก็ตามก็มีการแก้ไขเพื่อให้เกิดตัวเลขที่แท้จริงโดยการปรับตัวเลขจากอำนาจการบริโภคเพิ่มขึ้น

2. รายได้ประชาชาติมิได้วัดเวลาว่างจากการทำงานหรือสวัสดิการจากหน่วยงานที่สามารถลาพัก ลาป่วย ลากลอบได้

3. รายได้ประชาชาติเน้นการวัดในเชิงปริมาณมากกว่าวัดเชิงคุณภาพ โดยไม่ได้วัดเชิงคุณภาพประโยชน์หรือคุณประโยชน์ที่ได้รับการจากการผลิตสินค้าและบริการที่เพิ่มขึ้น

4. รายได้ประชาชาติเป็นการวัดค่าเฉลี่ยทั้งประเทศ มิได้แสดงถึงส่วนประกอบการผลิตในส่วนต่างๆ ที่อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามภาวะเศรษฐกิจ แต่กำหนดการผลิตสินค้าและบริการคงเดิม อีกทั้งรายได้ประชาชาติไม่ได้แสดงถึงการกระจายรายได้ของประชาชนภายในประเทศ ซึ่งเป็นการวัดค่าเฉลี่ยค่ากลางเท่านั้น

5. รายได้ประชาชาติเน้นการผลิตในเชิงปริมาณที่ก่อให้เกิดสินค้าขึ้นมาใหม่เท่านั้น โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบต่อการผลิตที่ส่งผลกระทบต่อสังคม สภาพแวดล้อมจากการผลิตสินค้าและบริการ เช่น การจราจรก่อให้เกิดปัญหาการติดขัดส่งผลกระทบต่อสังคม การปล่อยน้ำเสียของโรงงานจากการผลิตสินค้าและบริการ เป็นต้น โดยปัจจัยเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ คุณภาพชีวิตของประชาชนในประเทศนั้นๆ

¹¹ Baumol, William J. and Alan S. Blinder, Macroeconomic: Principles and Policy. 11th ed. (Thomson South-Western, 2009), p. 90-91.

สรุป

1. การวัดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมีเกณฑ์การวิเคราะห์ที่หลากหลายในการชี้ถึงอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจต่อการแก้ปัญหาจากการใช้ข้อมูล สถิติต่างๆ ที่เกิดจากวัฏจักรธุรกิจ เพื่ออธิบายถึงความเจริญเติบโตในระยะสั้นและการเจริญเติบโตในระยะยาว

2. การจัดทำบัญชีรายได้และผลิตภัณฑ์ประชาชาติเป็นเครื่องมือวิเคราะห์เศรษฐกิจที่ผ่านมาและวางแนวทางในอนาคต โดยอาศัยแนวคิดของเซอร์ริชาร์ด สโตนเพื่อวางแผนใช้ข้อมูลอย่างถูกต้องแม่นยำ โดยในปัจจุบันมีรูปแบบทั้งสิ้น 3 แบบ ประกอบด้วย รูปแบบขององค์การสหประชาชาติ รูปแบบของสหรัฐอเมริกาและรูปแบบของมาร์กซิสต์ จึงมีความสำคัญในทางทฤษฎีสามารถแยกวิเคราะห์เป็นสี่ภาคส่วน ได้แก่ ภาคครัวเรือน ภาคธุรกิจการลงทุน ภาครัฐบาลและภาคต่างประเทศ

3. ระบบการหมุนเวียนเศรษฐกิจเป็นตัวแทนที่บ่งบอกถึงการไหลของผลิตผลและรายได้จากภาคครัวเรือน (Consumption) ภาคธุรกิจการลงทุน (Investment) ภาครัฐบาล (Government) และภาคต่างประเทศ (Net Export) ว่ามีความเชื่อมโยงกันซึ่งไม่อาจแยกจากกันได้

4. คำนิยามของผลิตภัณฑ์ประชาชาติหรือรายได้ประชาชาติเกี่ยวข้องกับรายได้หรือผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการขั้นสุดท้ายในช่วงเวลาหนึ่งต่อการใช้ทรัพยากรการผลิตของประเทศนั้นๆ จากสิทธิอันชอบธรรมของพลเมืองของประเทศ

5. การวัดมูลค่าบัญชีรายได้ประชาชาติสามารถวัดจากการคำนวณได้ 3 ด้าน คือ คำนวณด้านผลิตผล (Product Approach) คำนวณด้านรายได้ (Income Approach) และคำนวณด้านรายจ่าย (Expenditure Approach) แต่ส่วนใหญ่การวัดมูลค่าที่นิยมกันมากที่สุดคือด้านรายจ่าย

6. คำนิยามความสัมพันธ์ของรายได้ประชาชาติบ่งบอกถึงมาตรฐานทางเศรษฐกิจโดยคำนิยามประกอบด้วย 7 ประเภทซึ่งในแต่ละประเภทสามารถนำมาใช้เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน

7. รายได้ประชาชาติหรือผลิตภัณฑ์ประชาชาติสามารถคำนวณมี 2 ลักษณะ กล่าวคือเป็นการคำนวณรายได้ประชาชาติตามราคาปัจจุบันหรือราคาตลาดที่เรียกว่า “Money GDP” และการคำนวณรายได้ประชาชาติที่มีการปรับเปลี่ยนราคาปัจจุบันหรือราคาตลาดให้เป็นราคาคงที่ที่เรียกว่า “Real GDP” เนื่องจาก 2 ลักษณะเป็นการบอกระดับราคาแตกต่างกันทำให้การวิเคราะห์ต้องมีการปรับเพื่อก่อให้เกิดการเปรียบเทียบได้อย่างแท้จริงต่อการผลิตสินค้าและบริการของประเทศ

8. ข้อพึงระวังของการใช้บัญชีรายได้ประชาชาติมีจุดบกพร่องหลายประการเนื่องจากเป็นคำนวณในเชิงปริมาณที่เป็นค่าเฉลี่ยของประเทศนั้นๆ ทำให้มิได้บ่งบอกถึงการกระจายอย่างแท้จริง ฉะนั้นการนำบัญชีรายได้ประชาชาติมาวิเคราะห์สถานการณ์ทางเศรษฐกิจต้องพิจารณาให้เหมาะสม

คำถามทบทวน

- 1.เกณฑ์การวัดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจด้วยการใช้บัญชีรายได้ประชาชาติมีกระบวนการสร้างในการพิจารณาเศรษฐกิจอย่างไรและมีความสำคัญเพียงใด
- 2.ให้อธิบายด้วยการวาดภาพของการไหลเวียนระบบเศรษฐกิจที่ประกอบด้วยภาคครัวเรือนภาคธุรกิจ ภาครัฐบาลและภาคการค้าต่างประเทศ พร้อมทั้งบรรยายความเชื่อมโยงให้ชัดเจน
- 3.คำว่า “Final Goods and Services” หมายถึงอะไรและมีวิธีการคำนวณเป็นอย่างไร
- 4.ให้อธิบายการคำนวณด้านรายได้ (Income Approach) ที่เป็นผลรวมของรายได้ทั้งหมดจากการขายสินค้าและบริการในช่วงเวลา 1 ปี จากผลตอบแทนในรูปปัจจัยการผลิตหรือทรัพยากรการผลิต พร้อมทั้งสมมติตัวอย่างเป็นตารางการคำนวณด้านรายได้
- 5.ให้เปรียบเทียบของคำนิยามจากความสัมพันธ์ของรายได้ประชาชาติที่มีทั้งหมด 7 ประเภทว่าแต่ละประเภทสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในแต่ละประเภทเป็นอย่างไร
- 6.รายได้ประชาชาติที่เป็นตัวเงินกับรายได้ประชาชาติที่แท้จริงมีลักษณะการคำนวณเป็นอย่างไรและแต่ละประเภทใช้วิเคราะห์สถานการณ์เศรษฐกิจเป็นอย่างไร
- 7.จงหาค่า A B C D โดยกำหนดให้ค่าปีฐานเป็นปี 2530 ในระบบเศรษฐกิจที่สมดุลที่สุด (หน่วย: บาท)

พ.ศ.	Money GDP	ราคาเฉลี่ย	ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI)	Real GDP
2530	1,000	12	100	1,000
2554	1,700	19	(A)	(B)
2555	2,500	21	(C)	(D)

- 8.ประโยชน์ของการใช้บัญชีรายได้ประชาชาติเพื่อการวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจให้อธิบายพร้อมยกตัวอย่าง 3 ข้อ
- 9.ข้อบกพร่องหรือข้อพึงระวังของการใช้บัญชีรายได้ประชาชาติในการนำมาวิเคราะห์สถานการณ์ทางเศรษฐกิจให้ยกตัวอย่างพร้อมอธิบายอย่างน้อย 3 ข้อ